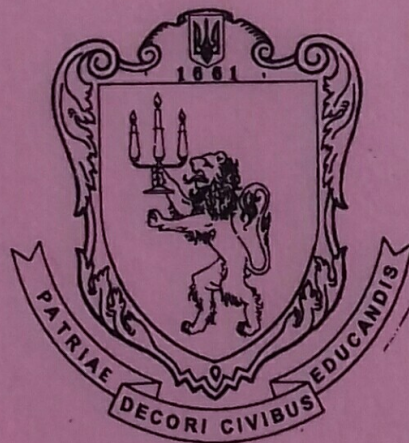

ВІСНИК ЛЬВІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Серія іноземні мови

ВИПУСК 12

Львів
Львівський національний університет імені Івана Франка
2005

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка,
Вісник Львівського університету. Серія іноземні мови. 2005. Випуск 12. 328 с.
Visnyk of the Lviv University. Series Inozemni movy. 2005. № 12. 328 p.

У Віснику Львівського національного університету, серія "Іноземні мови" розглянуто питання словотвору, семантики, синтаксису, контрастивної лінгвістики англійської, німецької, французької, іспанської та класичних мов. Окремі статті висвітлюють проблеми філософії мови, мовознавчі традиції у Львівському університеті, сучасні методики викладання іноземних мов.

Для науковців, викладачів і студентів філологічних спеціальностей, учителів шкіл й усіх, хто цікавиться мовознавством.

In the Visnyk the problems of the word building, the semantics, the syntax, the cognitive linguistics of English, German, French, Spanish and classical languages are the objects under the research. Certain analyses shed light onto the linguistic traditions in the Lviv University, the philosophy of a language, methods of teaching foreign languages.

The volume targets scholars, teachers and students of philology as well as those who are interested in linhuistics and literature studies.

Редколегія:

Головний редактор проф., д-р філол. наук Р. С. Помірко

Заступник головного редактора канд. філол. наук, доц. Я. І. Кравець

Відповідальний секретар старший викладач А. Р. Семів

Члени редколегії: проф., д-р філол. наук, чл.-кор. АН України В. В. Акуленко; проф.,

д-р філол. наук М. М. Бобирєва; проф., д-р філол. наук, академік ВШ

С. Н. Денисенко; проф., д-р філол. наук Р. П. Зорівчак; проф., д-р філол. наук

Н. Х. Копистянська; проф., д-р філол. наук, академік ВШ К. Я. Кусько; проф., д-р

філол. наук В. А. Кухаренко; проф., д-р філол. наук В. П. Маслюк; проф., д-р філол.

наук О. Ф. Ріпеська; доц., канд. філол. наук І. І. Бабінчук; доц., канд. філол. наук

М. Е. Білинський; доц., канд. філол. наук Т. О. Буйницька; доц., канд. філол. наук

А. М. Гаврилюк; доц., канд. філол. наук Ю. А. Завгороднев; доц., канд. філол. наук

Б. В. Максимчук; доц., канд. пед. наук Е. А. Шабайкович.

Редактор І. М. Лоїк

Комп'ютерна верстка А. Р. Семів

Адреса редколегії: кафедра французької філології,
Львівський національний університет імені Івана Франка

вул. Університетська, 1,

79001 Львів, Україна

тел.: +38 0322 96 47 37

"ГІПЕРЖАНРОВА" РЕАЛЬНІСТЬ ВІРТУАЛЬНОГО СПІЛКУВАННЯ

Сергій Кіпень

*Львівський національний університет імені Івана Франка
вул. Університетська, 1, м. Львів, 79001*

У запропонованому дослідженні головна увага зосереджена на тому, як саме електронний жанр спілкування проявляється в одному з найпоширеніших сучасних засобів комунікації – Інтернет-мережі. Зроблено спробу знайти подібність та розбіжність між віртуальними та традиційними формами спілкування, показано основні мовні аспекти віртуальної комунікації та подано автентичні приклади електронного спілкування. Доведено також високу продуктивність та ефективність нетрадиційного способу обміну інформації у кіберпросторі.

Ключові слова: Інтернет, жанр, чат, нік, віртуальний, гра, абрєвіатура.

"Сьогодні вже, нарешті, з певністю можна говорити про те, що Інтернет є. Він існує паралельно із нами, разом із нами, незалежно від того, чи знаємо про його існування, чи користуємося ним, чи працюємо в ньому, чи подобається він нам а чи ми категорично заперечуємо його або вбачаємо в ньому загрозу існуванню людства. Інтернет як феномен культури постав, а точніше увірвався, як поїзд братів Люм'єр, у наш час... Він заявив про себе надто недавно, якраз тоді, коли так міцно встановився і ствердився погляд на сучасну культуру як на медіалізоване, віртуалізоване, масове та децентралізоване явище" [5, с. 8].

Кіберпростір і віртуальна реальність як поняття, які власне формують основу світової мережі Інтернету, поступово стають основними об'єктами різноманітних досліджень. Ті, хто спостерігають за бурхливим розвитком глобальної "павутини", затамовують подих в очікуванні можливих "революційних" змін в усіх сферах людської діяльності, оскільки такий штучно змодельований простір є унікальним полем для практичного випробовування теоретичних поглядів, які були сформульовані ще в минулому столітті (Ф. де Сосюр, Ч. Пірс, Р. Барт, М. Фуко, Ж. Дерріда, Л. Вітгейнштейн, М. Бахтін, У. Еко, Ю. Лотман та ін.). Слід зазначити також, що особливий інтерес у новоствореному середовищі викликає саме процес функціонування мови – найвагоміший та незамінний складник електронного спілкування.

В рамках особливого електронного типу мовного існування виник принципово новий "гіпержанр" – такий специфічний модус буття тексту, який пов'язаний з електронними носіями інформації. Префікс "гіпер" ми використовуємо для того, щоб розмежувати розуміння сутності традиційних (реальних) жанрів спілкування від тих, які на даний момент вже використовуються у "глобальній павутині". Крім того, традиційні форми комунікації в Інтернеті збагатилися новими, непередбачуваними для свого розвитку, у плані продуктивності й експресивності висловлювання, можливостями, оскільки весь процес обміну інформації в кіберпросторі протікає за певними програмними алгоритмами зі своїми ідеальними законами математизованого простору/ часу.

У запропонованому дослідженні йтиметься, зокрема, про комп'ютерні засоби передачі думки і, в першу чергу, про Інтернет як засіб транспортування і зберігання текстів.

На сучасному етапі розвитку лінгвістики, яка описує близькі за своєю природою явища, дослідники використовують різні терміни: мовленнєвий жанр [8] і мовленнєвий акт [6], комунікативна (мовленнева) стратегія і комунікативна (мовленнева) тактика [4], тип діалогу [13] і модель спілкування [7] тощо. Зупинимось детальніше на визначенні поняття "мовленнєвий жанр". На думку І. В. Труфанової, – це термін, яким позначають тип тексту чи висловлювання як продукту комунікації [15]. У мовознавстві існує ще більш конкретна дефініція цього феномену: стійкий тематичний, композиційний і стилістичний тип побудови тексту [16]. "Текст є не що-інше, як мова, якщо розуміти під нею не процес, діяльність, а її результат. Тобто, термін "текст"... може використовуватись як синонім понять "мовленнєвий твір", "мовленнева одиниця" [14]. М. Бахтін, зокрема, писав про важливість засвоєння мовленнєвих жанрів саме для легкості спілкування з оточуючими. Він зазначав, що навчитись говорити – значить вміти створювати жанрово оформлені висловлювання [2]. В даному випадку комп'ютерні комунікації за дуже короткий період часу (середина–кінець 90-х років) створили велику кількість мовних об'єктів, поява котрих зумовлена потребами спілкування в умовах надзвичайно швидкої передачі великих об'ємів різноманітної інформації. Ці об'єкти – різномовні (переважно англійські) тексти, які супроводжуються рисунками, графіками, схемами тощо. Інтернет став своєрідною дослідною лабораторією мови: в ньому тексти кодуються, шифруються, стискаються, перемішуються і т. і.

Кіберпростір заповнила, в повному розумінні слова, стихія спонтанно створених повідомлень. Невід'ємну частину такого роду матеріалу складають так звані гіперпосилання, які забезпечують раптовий зв'язок між будь-якими асоціативно залежними один від одного різними текстами, їхніми групами або частинами, що знаходяться в різних місцях (сайтах) мережі. В кінцевому результаті формується якийсь гігантський гіпертекст, що об'єднує мільйони документів, які знаходяться в електронних комірках-стільниках. В усякому разі об'єднуючим фактором для цих об'єктів є мова. Отже, для нас Інтернет постає як особлива сфера комунікації. Тому наше завдання полягає:

а) в аналізі процесу спілкування в електронній мережі за допомогою основних понять-термінів, які характерні для вербальної комунікації;

б) у пошуку та розгляді характерних мовних особливостей типових електронних текстів. Практичний матеріал для аналізу взято з чисельних інтернетпроектів (в основному чатів).

З погляду мети спілкування (психотерапевтична, ігрова, навчальна) Інтернет володіє тим розмаїттям способів та засобів, які притаманні усім іншим різновидам комунікації, і які досягли найповнішого об'єму та ефективності повідомлення саме у віртуальному просторі.

Найпоширенішими формами, в яких відображено процес безпосереднього "електронного спілкування" вважаються: 1) власне веб-сайт (який може містити нижчеперераховані об'єкти); 2) домашня сторінка (має менший від сайту масштаб); 3) електронний журнал; 4) електронний лист; 5) чат (розмови "в прямому ефірі"); 6) віртуальна конференція; 7) гостьова книга та ін.

Проте перераховувати ці форми – справа невдячна, оскільки часто з'являються нові. Можна погодитись з наступною класифікацією віртуального спілкування Інтернеті:

- за швидкістю обміну повідомленнями: синхронне (у режимі реального часу, *online*) та асинхронне (*off-line*);

- за кількістю учасників: діалогове (повідомлення передається від одного до іншого або ж одразу багатьом, в режимі діалогу, наприклад: електронна пошта, ICQ) і полілогове (повідомлення передаються від багатьох багатьом: телеконференція, чат);

- за учасниками, між якими відбувається спілкування: а) люди, знайомі в реальному житті, продовжують зв'язки, встановлені в традиційній комунікації, через віртуальне середовище; б) люди, які у реальному житті не знають один одного, і взаємини, встановлені у віртуальному середовищі, є первинними [9].

Такі форми, у свою чергу, можна умовно об'єднати у дві великі групи: жанри, які є своєрідним гібридом письмового та усного текстів (найхарактернішим прикладом гібриду є чат) та віртуальна інтернет-конференція.

Чат (від англ. *chat* – *балачка*) – це розмови в режимі реального часу, "тут і зараз". Цей жанр був би неможливий без сучасних комп'ютерних засобів комунікації. Найхарактернішою особливістю такої форми спілкування є надзвичайна демократичність у виборі тематики розмови. В цьому віртуальному процесі відсутній адресат. Отже, основна когнітивна особливість такого спілкування полягає у його конструюванні. Причина незвичної відкритості для реального світу людей у чаті походить від безпечності, котру надає вигадане ім'я, невидима зовнішність тощо. Так, М. Б. Бергельсон зазначає, що факт появи казкового фольклорного світу вигаданих героїв з незвичними іменами не є добровільним вибором учасників. Певною мірою – це наслідок відсутності в комунікантів когнітивної моделі по відношенню один до одного [3]. Кожен учасник цього полілогу – індивідуальність. Він має свій електронний псевдонім (*нік* – від англ. *nickname*). Деякі з них вирізняються особливою оригінальністю назв, наприклад: *<Hilter>*, *<Osama bin Stalin>*, *<Red Fox>*, *<Lizardo>*, *<Thunder>*, *<Rikitiki>*, *<Hillbilly>*, *<Bambam>*, *<Blackdog>*, *<Blackandtanman>*, *<Birdhunter>*, *<Wicked>*, *<Bubba>*, *<Walker4l>*, *<Чарківниця>*, *<Кучмовіз>*, *<Гаріла-на-Сосні>*, *<Сандра без Булок = Sandra Bullock>*, *<Мел с Гунсом = Mel Gibson>*, *<Брюз Вьлез = Bruce Willis>*, *<Джон 3 вольта = John Travolta>*, *<А2кат>*.

Нік є своєрідною маскою, під якою спілкування проходить у вигляді гри та карнавалу – явищ, що їх увібрала в себе герменевтика, як продукт європейського мислення. Вони не є тотожними, проте перебувають у тісному взаємозв'язку. Йоганн Хейзінга запропонував, навіть, поряд із людиною розумною поставити людину, що грається. Він називає такі основні риси гри: будь-яка гра є вільною діяльністю; гра усвідомлюється як умовне заняття, що виконується поза повсякденним життям; гра має ізольований характер, здійснюючись усередині обмеженого простору і часу; гра створює певні громадські угруповання, які прагнуть оточувати себе таємницею чи відокремлюватись від іншого світу різноманітними маскуваннями [17].

Подібно до середньовічного карнавалу в інтерпретації М. Бахтіна, чат – це, по суті, саме життя, оформлене особливим ігровим чином, адже карнавал не спостерігають; у ньому живуть, і живуть усі, тому що він за своїм характером є всенародним [1].

Основною ж перешкодою спілкування у чаті є надзвичайно велика нестача, дефіцит засобів, за допомогою яких здійснюється комунікація. Перше, що знаходиться на поверхні і найбільше "кидається" в очі, – це "розчинна текстова цілісність", тобто відсутність структури як такої, внаслідок чого учасники так званого "карнавалу" можуть бути представлені один одному не інакше, як через тексти і лише через тексти. Жак Дерріда, зокрема, сповіщаючи про близьке пришествя грамотології, привернув увагу до розриву, що відділяє усне мовлення від письма. Така зміна перетворює оповідача з того

хто промовляє, на того, хто пише або, точніше кажучи, на когось відсутнього на сцені, але на кого вказує написане [18]. В такому разі, текст і людина, що створила його, стають єдністю, рівноцінністю, тому що немає нічого, окрім тексту.

Зазвичай в одному чаті одночасно беруть участь кілька десятків осіб. Розмова та її тематика нічим, практично, не стримуються. Віртуальний дискурс не має контекстних обмежень реального світу і це надає чатові певної стилістичної неповторності. На перший погляд, він має певне відношення до традиційного фольклору, однак досить часто у процесі такого спілкування можна спостерігати й імітування казкових персонажів, наприклад:

<Wizard> Come, brave Knight! Let me cast a spell of protection on you..... Oooops – wrong spell! You don;t mind being green for a while- do you???

<Prince> Lioness: please don't eat him...

<storm> *shivers from the looks of lioness*

<Knight> Wizard: Not at all.

<Bel_letre> *hahahah*

<Lioness> Very well, your excellency. *looks frustrated*

<Prince> *falls down laughing*.

<Knight> Wizard: as long as I can protect thou ass, I'd be utter grateful! :-)

<Bel_letre> *Plays a merry melody*

<storm> *walks over to lioness and pats her paw*

<Wizard> *Dispells the spells cast on Knight!*

<Wizard> Knight: Your back to normal!!!

<Prince> *brings a pallete of meat for Lioness*

<Lioness> *licks Storm*

<storm> *Looking up* Thank You for not eating me!

Ті, що перебувають у чаті, практично повністю позбавлені допоміжних (паралінгвістичних) засобів: тембру мови, акцентування частини висловлювання, емоційного забарвлення, тембру голосу, його сили, дикції, жестів і міміки. Проте І. Корнійко вважає віртуальну комунікацію своєрідним "мостиком між письмовим мовленням (лінійним у просторі та тим, що піддається виправленню) та усним мовленням (лінійним у часі, тобто коли сказане не можна відмінити). Те, що пишеться в чаті, друкується зі швидкістю говоріння та редагується мінімально або ж узагалі не редагується. Таким чином, відбувається письмова фіксація усного мовлення, до якого можна застосувати таке поняття, як "віртуальна дикція" [9, с. 209]. Діалоги в чатах сповнені іронічних вигуків, жартівливих реплік. Для співрозмовників властивим також є активне використання графічних можливостей комп'ютера – різноманітних шрифтів і знаків (своєрідних ієрогліфів): *ooooohhhh I LOVE Frosted Flakes!!!!!!; I baaack! Did you miss me? ::sign::, lolololol!!!!* (вказує на регіт). Символічне позначення посмішки, голосного сміху відбувається, наприклад, таким чином: :-), :-))), :-o))). Великий шрифт, як правило, вказує на бурхливу реакцію комунікантів: *im GOING TO BED!!!!*. Будь-яке виділення тексту на дисплеї (кольорові букви) сприймається учасниками розмови як спроба виокремити своє повідомлення в особливий сигнал. Зірочки над словом *вказують*, наприклад, на якусь фізичну дію.

Для скорочення і спрощення тексту в майбутньому буде створено ще багато нових графічних символів, особливих позначень, ієрогліфів. Це незоране поле експериментів і пошуків, наприклад:

<Flamebyrd> "(Mis)fortune for Vrondi: Your love life will be happy and harmonious."
Hey, wow!

З технічних можливостей чату вишлює ще одна особливість спілкування: внаслідок одночасного постування на екран великої кількості реплік, зменшення їхнього об'єму є вимушеною необхідністю. Як правило, репліка складає в середньому три непоширених речення. Саме з цієї причини практично неможливим в реальному часі є розмірковування на глибокі теми.

Дотепер ніхто не міг спілкуватись одночасно з різних кінців світу цілою "компанією". Основною перевагою комунікації в Інтернеті є те, що мовний бар'єр між співрозмовниками долається тут з такою ж легкістю, як час та відстань, наприклад:

<Corwyn> Eldi: London, Paris, Waterloo, Dublin, Exeter, are all in Ontario

<eldi> Ontarior!!! haha! Paris, France, London, England, Dublin, Irelang are all better than SF, CA, US

<yarly> the coffeeshops! :-)

<Corwyn> Eldi: Don't you like San Francisco?

<eldi> well, it's like anything else. if you're around it too much, there's no novelty in it.

<Corwyn> Eldi: I guess so

<eldi> I'm going to Paris in a few days. I'm gonna this that's the greatest thing I've ever seen, I'm sure

<Corwyn> Eldi: never been further west than Hannibal, MO I am afraid

<eldi> but i'm gonna be living with a host family(studenmt echa exchange) history and philosophy

<eldi> at thier summer home.

<Corwyn> Eldi: parlez-vous francais?

<eldi> Thier regular home is in the suburbs of Paris. I'm sureParis wouldn't be as exciting to THEM,. and me! see what i mean?

<yarly> francais!

<eldi> BIEN SUR! j'espere que je puisse communiquer en (a) Paris!!!

<eldi> of course! I hope that I will be able to commin (communicate) in paris,

<yarly> translation please eldi!

<yarly> je ne parle pas francias

<eldi> in french, in paris all

<eldi> of course there is one phrease that is most important for americans abraoad

<Corwyn> Eldi: what is that? Parlez-vous anglais?

<eldi> "Ne tirer pas! Je suis Canadaien" "Don't shoot! I'm a canadian"

<eldi> why bother to kill a canadaien? There goverment never does anything you can protest against! ;-))))))???????

Таким чином, епістолярний жанр, який в реальному житті використовується дуже рідко, набуває в чаті "другого дихання" і зазнає усіляких можливих метаморфоз. Кожен окремих учасник спілкування є творцем власного ідіостилю та ідіолекту – мовних явищ, під якими розуміють "сукупність формальних і стилістичних особливостей, властивих окремому носієві даної мови..." [11, с. 171]. Особливості ідіостилю експлікуються певними специфічними елементами, до яких, зокрема, належать такі некодифіковані одиниці, як ненормативна лексика, а також слова, які несуть на собі відбиток інтенції мовної особистості, що знаходить себе у словотворчій діяльності, у суб'єктивному наповненні семантики конкретних одиниць узуса, у розвитку обертонів змісту, яким надається перевага (негативних чи позитивних) та формуванні нових концептів на рівні тексту-ключових слів і т. ін. [10].

Варто зауважити, що у віртуальному процесі комунікації прослідковується порушення основного принципу традиційних діалогу та полілогу – універсальних

природних форм людського спілкування, що проявляється у когерентності реплік, які доповнюють одна одну та корелюють між собою в структурному, семантичному і функціональному планах. Такий мовленнєвий твір розглядається тепер як явище дискурсу, під яким лінгвісти розуміють мову в тому вигляді, в якому вона використовується в соціальному контексті і включається в мережу особистих і соціальних відносин [12]. У традиційному полілозі чи діалозі репліки слідують одна за одною, лінійно впорядковуючись. У письмовому мовленні все це графічно відображено за їхнім порядком надходження. Цілковитим іншим виглядом мають вищезгадані форми спілкування в чаті. Все, що кожен учасник бачить на своєму екрані, не є послідовністю реплік, які відображають розвиток теми в межах діалогу і полілогу. Для того, щоб прослідкувати логіку розвитку процесу комунікації, необхідно уявити структуру розмови у вигляді графі: рухаючись гілками такої графі, можна виділити індивідуальні діалоги чату, проте потрібно пам'ятати, що реальність віртуальної комунікації така, що її учасники бачать перед собою зовсім інше – насильницько впорядковану (за часом появи на екран, а не за логікою звичайного діалогу) послідовність непов'язаних між собою реплік [3].

Отже, аналіз віртуальних форм спілкування в кіберпросторі показує, що вони перебувають у перманентному розвитку і навряд чи можна дійти єдиного висновку щодо шляхів адаптації інтернетспільнотою традиційних жанрів спілкування. Проблема, безперечно, є надзвичайно складною, багатогранною і актуальною, оскільки потребує ґрунтовного дослідження її психологічних, експресивних та емоційних аспектів. Розглянутий нами чат є багато в чому показовим з погляду структурної самоорганізації типових електронних текстів, які завдяки "гіперможливостям" комп'ютера використовуються для створення нових (притаманних саме кіберпросторові) мовних графічних одиниць.

1. Бакстин М. М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура Средневековья и Ренессанса. – М.: Худож. лит., 1990.
2. Бакстин М. М. Эстетика словесного творчества. // [Примеч. С. С. Аверинцева, С. Г. Богачова]. – 2-е изд. – М.: Искусство, 1986.
3. Березинский М. Б. Языковые аспекты виртуальной коммуникации. // Вестник МГУ. Сер. 19. Лингвистика и межкультурная коммуникация. – 2002. – № 1.
4. Березинский И. Н. Категория цели и аспекты текстового анализа // Жанры речи: Сб. науч. ст. – Саратов, 1990.
5. Березинский К. Вузди електронних плетив // Критика. – № 12. – 2001.
6. Гавришвили М. Я. Семантика глаголов речи с точки зрения теории речевых актов // Русский язык в его функционировании. Коммуникативно-прагматический аспект. – М., 1993.
7. Гурьевский Б. Ю. Компьютерная лингвистика: моделирование языкового общения // ИЗТ. – Вып. 24. – М., 1989.
8. Демченко В. В. Жанры фатического общения // Дом бытия. Альманах по антропологической лингвистике. – Вып. 2. – Саратов, 1995.
9. Кіпень С. Віртуальне інтерв'ю як одна із форм віртуального дискурсу / Зб. наукових праць "Мовні і концептуальні картини світу". – К.: КНУ ім. Т. Шевченка, факультет інформатичних наук. – 2000.
10. Кіпень С. С. Цивільність (к уточненню поняття) // Физиологические науки. – 2001. – № 5.

11. Лингвистический энциклопедический словарь / Гл. ред. В. Н. Ярцева. – М., 1990.
12. Орлов Г. А. Современная английская речь : Учебное пособие. – М., 1991.
13. Радаев А. М. Функциональная модель оппозитивного диалога // Этнопсихолингвистические проблемы семантики. – М., 1978.
14. Солганик Г. Я. К проблеме модальности текста // Русский язык. Функции грамматических категорий. Виноградовские чтения XII–XIII. – М., 1984.
15. Труфанова И. В. О разграничении понятий речевой акт, речевой жанр, речевая стратегия, речевая тактика // Филологические науки. – № 3. – 2001.
16. Федосюк М. Ю. Нерешенные вопросы теории речевых жанров // Вопросы языкознания. – № 5. – 1997.
17. Хейзинга Й. Homo Ludens. В тени завтрашнего дня / Пер. с нидерланд. и примеч. Ошиса В. В.; Общ. ред. и послесловие Тавризян Г. М. – М.: Прогресс-Академия, 1992.
18. Derrida Jacques. Of grammatology / Translated by Gaitri C. Spivak. Baltimore: John Hopkins University Press. – 1976.

"HYPERGENRE" REALITY OF VIRTUAL COMMUNICATION

Serhiy Kipen'

*Lviv Ivan Franko National University,
1, Universytetska St, Lviv, 79001, Ukraine*

This essay focuses on how electronic genre of communication is manifested in one of the major communication mode on the Internet – synchronous Internet Relay Chat – and how it relates to traditional notions of written and oral discourse. To substantiate the discussion, examples from authentic electronic communication are included. The main linguistic aspects of virtual interaction have been shown. The conclusion of the study is that non-traditional means of information exchange have achieved high productivity and effectiveness in cyberspace.

Key words: Internet, genre, chat, nick, virtual, play, abbreviation.

Стаття надійшла до редколегії 21.01.2004

Прийнята до друку 12.04.2004

ЗМІСТ МОВОЗНАВСТВО

<i>Роман Помірко.</i> Творчі грані професора Роксолани Зорівчак (з нагоди ювілею)	3
<i>Роксолана Зорівчак.</i> Український художній переклад як націотворчий чинник	8
<i>Тетяна Яхонтова.</i> Заголовок у науковому тексті: структурні, семантичні та стилістичні особливості	24
<i>Іраїда Галенко.</i> Філологічна славістика у Львівському університеті: початковий етап.....	32
<i>Alla Paslawska.</i> Zur syntaktischen Organisation negativer Sätze: generatives Modell ...	49
<i>Marek Weber.</i> Ewolucyjne przeobrażenia języka polskiego w ujęciu historycznym w twórczości Tadeusza Lehra-Spławińskiego	59

ГЕРМАНСЬКІ МОВИ

<i>Ольга Федоренко.</i> Синонімія сталих дієслівно-субстантивних словосполучень у сучасній англійській мові	66
<i>Нектар Григорян, Анжела Барабаи.</i> Взаємодія вербальних та невербальних засобів в реалізації структури лекції	75
<i>Ольга Ільченко.</i> Специфіка засобів передачі (де)персоналізації в англійській мові	79
<i>Володимир Кам'янець.</i> Орфографія власної назви як чинник її функціональності (на прикладі німецьких власних назв)	84
<i>Оксана Курилас.</i> Локальний і транслокальний дейксис у німецькій мові	91
<i>Оксана Присяжнюк.</i> Фонетичні ознаки регіональних типів британської вимови ...	99
<i>Ольга Руда.</i> Особливості префіксальних конверсивів в англійській мові	105
<i>Ігор Гусак.</i> Історія фрагментації в англійській мові в контексті розвитку індоєвропейських мов	113
<i>Мар'яна Солтис.</i> Типологічні ознаки німецьких скорочень лексики електронного опрацювання даних	123
<i>Ольга Крайник.</i> Прагматична функція заперечення (на прикладі німецької мови)	130
<i>Сергій Кіпень.</i> "Гіпержанрова" реальність віртуального спілкування.....	134
<i>Юлія Ус.</i> Колір та світло у Гюнтера Юнкера (лінгвістичний аспект)	142
<i>Світлана Кудиба.</i> Алюзивне власне ім'я товарного знака	149

РОМАНСЬКІ МОВИ

<i>Михайло Попович.</i> З історії досліджень категорії детермінованості / недетермінованості у французькій лінгвістиці	155
<i>Валерій Вороб'єв.</i> Лингвокультурологическое описание русской и французской личности	162
<i>Ганна Кость.</i> Ізотопії як один із способів лінгвістичного аналізу тексту	171
<i>Світлана Кремзикова.</i> Морфологічні характеристики твірних основ та їхній вплив на реалізацію багатоланкових словотвірних рядів (на матеріалі старофранцузького періоду)	176
<i>Ольга Мокра.</i> Прагматико-типологічні ознаки заперечення (на матеріалі експліцитних заперечених висловлень французької мови)	184
<i>Наталія Демчук.</i> Англійські терміни економіки у сучасній французькій мові	193
<i>Ольга Чапля.</i> Лексико-семантичне поле кількості.....	202